სახალხო გაგეთი

№ 596 პარასკევი, 11 მაისი, 1912 წ. № 596

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კ., უკან 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „შრომა“-ში, მუხრანის ქუჩა, და ეღირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავკასიის გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ სავაჭრო სახლის ლ. და მ. მეტცლ და ამხ.-ბის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში მოსკოვში, მიასნიცკის ქ., ს. სიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში--მორსკაია 11, ვარშავაში--მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში--ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთი“-ს რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე ცირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე, საღამოთი 5-დან 7-მდე.

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი ცალკე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება; ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები. პარაკები შეიძლება ყოველ-დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 10—საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის სახ. № 6. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისთვის: ტფილისი, ქართული „გაზეთი“ 190.

ტელეფონი № 12-29.

გაზეთის ფასი წელიწ. 8 მ. 50 კ. ცალკე № ყველგან 5 კ.
„ „ თვეში — 75 კაპ. დამატებიანი 7 კ.

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა.

ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების სასარგებლოდ

20 მაისს, „ახალ კლუბში“ გაიმართება

სეირნობა ბაზრით

საზოგადოების გამგეობა უმორჩილესად სთხოვს ქართველ საზოგადოებას **დახმარებას.** ყოველივე წვლილი დიდის მადლობით იქნება მიღებული. შემოწირულება მიიღება „საზოგადოების“ კანცელარიაში ყოველ დღე დილის 9—3 საათამდე, საღამოს 6—9 საათამდე.

(0.1254.1

სახალხო გაგეთი

სურათებიანი დამატებით მიიღება ხელის მოწერა 1912 წლისათვის.

(არ მიიღება ხელის მოწერა ცალკე უდამატებოდ და არც სურათებიანი დამატება იყიდება ცალკე).

წლიური ხელის მომწერნი იღებენ პრემიად I წ. „გრდემლს“.

წელიწადში ღირს 8 მან. 50 კაპ.

თვეში ღირს — 75 კაპ.

(როგორც ქალაქში, ისე ქალაქ გარედ).
საზღვარ-გარედ თვეში ზედ-მეტი 25 კაპ.

წლიურ ხელის მომწერთ 8 მ. 50 კ. უნდა ჰქონდეთ გადახდილი შემდეგ ვადებზე: პირველად 3 მან., მარტისათვის 5 მან., 1 მაისისათვის 7 მ. და დანარჩენი უნდა გადახდილი იყოს **1-ლ ივლისამდე.**

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის I რიცხვიდან, მხოლოდ სრული თვეებით და მხოლოდ მიმდინარე წლის ბოლომდე.

გაზეთს, ფულის მიღების უფლებით, არსად არავითარი აგენტი არა ჰყავს (გარდა წ.-კ. ს. მთავარ გამგეობის ტფილისის წიგნის მაღაზიისა) და ამიტომ პასუხს აგებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ფული ან ფოსტით არის გამოგზავნილი, ან პირდაპირ კანტორაშია მიღებული.

რედაქცია დაუბეჭდავ ნაწერების შესახებ ავტორებთან მიწერ-მოწერას არ ჰმართავს, თუნდ საპასუხო მარკაც იყოს გამოგზავნილი და დაუბეჭდავ წერილებსაც არ ინახავს. დანარჩენ შემთხვევაში ყოველ შეკითხვის ან რაიმე ცნობის შესახებ საპასუხოდ საჭიროა **ფოსტის მარკა.**

დანარჩენი პირობები იხ. გაზეთის სათაურში.

10 მაისს, მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა სამთო ინჟენერი

დავით ვასილის ძე გაბაშვილი,

რასაც გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ განსვენებულის მშობლები: **გენერალ-მაიორი ვასილი დავითის ძე** და **ნინო ნიკოლოზის ასული გაბაშვილები** და **განსვენებულის მეუღლე ელისაბედ თევდორეს ასული.**

პანაშვიდები ყოველ დღე საღამოს 7 საათზე. დაკრძალვის დღე ცალკე გამოცხადდება. (1.439.1)

ზუგალაშვილის სახელობის სახალხო სახლი

ზ. ს. ს. ს. ქართულ სახალხო წარმოდგენების მმართველი წრე კვირას, 13 მაისს 1912 წ.

წრის სცენის მოყვარეთა დასის მიერ ელ. ჩერქეზიშვილის და ოლ. ლეჟავას მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება:

კომედ. 4 მოქმ. **ხანუმა** ას. ცაგარელისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი ბადრიძე, კორინთელი, სოფ. რომანიშვილი, მ. ქართველიშვილი, ო. ლეჟავა, თ. ყიფშიძე, ყოჩიშვილი ელ. ჩერქეზიშვილი, ბ-ნნი გ. ანაშვილი, დ. ბაქრაძე, ნ. გოცირიძე, მ. ინაშვილი, ა. მეტრეველი, ა. ნარი, ვ. ნინიძე, გ. ჯაბაური, კ. ხახანაშვილი, დ. ჩიქოვანი, ნ. ჭამკევლაძე. დასაწყისი 8½ საათზე.

ადგილების ფასი: 50 კაპ. 5 კ.-დე. რეჟისორი **ალ. წულუკიძე.**
ადმინისტ. **სვ. ჯუღელი.** მორიგი წევ. **ის. ჭანტურია** (4—3—2—1)

ტფილისის კერძო სამკურნალო

ძველიქვის ბუჩა, საკუთ. სახლი, № 7, ვეტცელის სასტუმროს და მიხეილის პროსპექტ. ახლო

ტელეფონი № 590.

სტაციონალური განყოფილება მოწყობილია 50 საწოლით, განსაკუთრებითი სამშობიარო განყოფილება.

მწოლიარე ავადმყოფების მიღება შეიძლება ყოველ წამს, გარეშე მოსიარულე ავადმყოფებს მიიღებენ შემდეგი სპეციალისტი-ექიმები:

შინაგანი ავადმყ.: **ლამბაშიძე ვ. დ.** (ყოველ დღე, გარდა კვირისა). 11½—12 საათ.
დავითიანი რ. ხ. (ყოველ დღე) 1—2.
ქიქოძე ტ. ს. (ორშაბათ. და ოთხშაბ.) 9—10.
ბაბალაშვილი გ. გ. (ორშაბ., ხამშაბ. და შაბათობით) 10—12.
განსვეტაშვილი ვ. მ. (ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—3.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედოროვი ე. გ. (ყოველ დღე, გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

ქირურგ.-ავადმყოფ.: **მარკევიჩი ვ. ლ.** კონსულტატი (ორშაბ., ოთხშ. და პარასკ.) 11½—12½.
მელიქიშვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
ფირადოვი რ. ბ. (ყოველ დღე) 12—1.

საშინაბერო-ავადმყოფ. (ქირურგ.): ექიმი-ქალი **გერხიცკი-ფირადოვისა ლ.** (ყოველ დღე) 11—12.
მელიქიშვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
სულაქოვი ა. ი. (ყოველ დღე) 12—1.
თიკანაძე ი. ე. (ყოველ დღე) 1—2.

ბავშვების ავადმყოფ.: **ლამბაშიძე ვ. დ.** (ყოველ დღ. კვირ. გარდა), 11½—12 ს.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედოროვი ე. გ (ყოველ დღე გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

ნერვ. ავადმყოფ.: **გედევანიშვილი მ. ა.** (შაბათობით) 10½—11.
დავითიანი რ. ხ. (ყოველ დღე) 1—2.

ყურ. ხმლ. ავადმყ.: **ბენიანცი ნ. ა.** (ყოველ დღე) 1—2.
ორემბოვსკი ნ. ხ. (ყოველ დღე) 2½—3.

ფილტვების ავადმყ.: **მუსხელიშვილი ვ. ხ.** (ორშაბათობით, ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—2½.

კანის ავადმყ.: **მზარეულიშვილი მ. ი.** (ყოველ დღე) 1—1½.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი სამიკროკიმიო და საბაქტერიოლოგიო ლაბორატორია. სისხლის გასინჯვა, ათაშანგ. Wassermann. ჩრევისათვისა 50 კ., საწოლები 2 მ. დაწყებული. ცალკე ოთახი 5 მანეთიდან. მშობიაროობა 10 დღე წოლით ღირს 40 მან. ოპერაციები, კონსულტაციები, შარდის ბუშტისა და მილების კატეტერიზაცია; „606“ წამლის შეშპაპუნება. ელექტრონით წამლ., მასსაჟი, ყვავილის აცრა, ძიძათა შემოწმება და სხვა შეღავათიანი საფასურით. (წ.—1020—334)

ახალი კლუბი

პარასკევს, 11 მაისს 1912 წ.

ჩვეულებრივად სინემატოგრაფი

ს. ო. ივანიცკაიასი.

დასაწყისი საღამოს 8½ საათზე. (1.1241.1)

ქუთაისში

ძმ. ე. და პ. სააკაშვილები.

გვაქვს პატივი ვაუწყოთ პატივცემულ საზოგადოებას, რომ **1 აპრილიდან ჩვენ გადავიტანეთ** ჩვენი **რკინეულობის სავაჭრო პუშკინის ქუჩაზე, საკუთარ შენობაში.** და შესამჩნევად გავაფართოვეთ იგი. მაღაზიაში იყიდება ყოველგვარი რკინეულობის მასალა საშენებლად, მაგ. კარ-ფანჯრებისა და ბუხარ-ფეჩების მოწყობილება, ლურსმანი, რკინის ნიჩბები, კირკები და სხ., სახელოსნო ხელსაწყობები, ფანჯრების მინები, მავთული, თუნუქი, „ქვესტი“, სხვა და სხვა ნაირი ემალიანი ჭურჭლეულობა; ყოველგვარი საღებავი წებაღი, შპალიერი, ელექტრონის ზარების მოწყობილება, ცემენტი, ალიბასტრი და მრავალი სხვა საჭიროები ჩვენი ხელობისა.

ფასები ზომიერია. (25 1195.13)

ყურადღება!

თუთუნის მწეველთ ვთხოვთ,

ყურადღება მიაქციონ

ახლად გამოსულ პაპიროსებს

„იბრის“,

25 ცალი 15 კ. ⁄ 10 ც.—6 კ.

საუკეთესო და კარგად გამოსულ ოსმალურ თუთუნისა, ნაზი სურნელება აქვს და რბილი სასიამოვნო გემო.

ყველგან იყიდება.

თამბაქ. ქარხანა

„ძმ. სეილანოვები“

ტფილისი, ალექსანდრეს ქ. № 42. (100.1036.41)

ქუთაისში

შუაგულ ქუთაისში, **„მწვანე ბაზარში“, ახლად გაიხსნა ლამაზად გაკეთებული და მორთული პირველ-ხარისხოვანი სასტუმრო**

„გრისტოლი“, მშვენიერი ფოიეთი, სამკითხველოთი და ელექტრონის განათებით. სასტუმროსთან მოწყობილია **საუკეთესო სამზარეულო,** სადაც მზადდება ყოველ დღე **ახალი გემრიელი საჭმელები.**

ფასები ზომიერია. ჭ უ თ ა ი ს ი (25.1194.24)

მერძევეთა ამხანაგობა

„ლილო“

ამით აუწყებს რძის მომხმარებელთ, რომ იგი 15 მაისიდან იწყებს **ნამდვილ რძის გაყიდვას ხელსაყრელ ფასებში.** მსურველთ უნდა მიმართონ ქართულ სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების მდივანს, ბარათიანცის ქ., № 5. **მთავარი გამგე სოლომონ ბაღაშვილი.**

(2.1258.1)

შვიძლება დაქვეთა:

ილია ჭავჭავაძის თხზულებანი

ექიმ მიხეილ გედევანიშვილის საგანგებოდ გამოცემა

წიგნი დაიბეჭდება ძვირფას ქაღალდზე; ილიუსტრაციებით; ძვირფასი ყდით; შეიცავს დაახლოვებით 600 გვერდს; მოთავსებული იქნება ყველა

ლექსები და ბელეტრისტული ნაწარმოები,

(აგრეთვე ჯერ დაუბეჭდავიც); ჩაერთობა მგოსნის ვრცელი ბიოგრაფია და მისი ნაწარმოების კრიტიკული განხილვა. ფორმატი in quarto.

ფასი 8 მანეთი, რომლის გადახდა შეიძლება სამ ნაწილად: 3 მან. ხელის მოწერისთანავე, 3 მ. ეკვნისთვეში და 2 მ. გიორგობისთვეში. ვინც 1-ლ ცალზე ხელს არ გამოიწერს, 10% დეთმობა. გასასყიდად წიგნი არ გამოვა. დამკვეთელთ წიგნები დაურიგდებათ 1913 წელში.

წიგნის დაკვეთა შეიძლება: ტფილისში, ყორღანოვის ქუჩა, № 20, **ექიმ მიხეილ გედევანიშვილთან; და წერა-კითხვის სახ. წიგნის მაღაზიაში.**

ქუთაისში—წ. ქ. ს. მდივან იასონ გაქრაძესთან და ბ. ოცხელთან.
ფოთში—იოსებ შეუნარგისთან. თელავში—თამარა ალავიძესთან.
სამტრედიაში—ბ. ი. სტურუასთან. ხონში—ეფროსინე ჭიჭინაძესთან.
სილნახში—ექ. ჯანდიერთან. ბაქოში—ილია აგლაძესთან.
სოხუმში—ნიკო თავდგირიძესთან. ოზურგეთში—ექ. დიმ. ერისთავთან.
ჭიათურაში—წ. კ. გ. ს. ირ. დეკანოზიშვილთან. ერევანში—ელენე ვირსალაძესთან.
ბათომში—ს. მდივანთან. კავკაზში—სოფიო კალანდარაშვილთან.

ვინც წიგნის დასაკვეთად ფულს ფოსტით თვით გამომცემლის სახელზე გზავნის მათთვის გასამართლებელ საბუთად საკმარისია თვით ფოსტის კვიტანცია. (3—1153—3)

დოქტორი მედიცინისა ბერლინის უნივერს. გ. გ. მეგრაბიანცი

წამლოგა ჭლექისა

ფილტვებისა, ძვლებისა, და სხვა ორგანოთა

ტუბერკულინი

შინაგან სნეულებით ავადმყ. მიღება ყოველ-დღე დილ. 9—11 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე. კათოლიკეთა ქუჩა, **№ 10.** ტელეფ. 792. (თ.100—1033—220)

ელექტრონისა და რენტგენის სამკურნალო

მიხ. გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილ. 12—1 ს., საღამოს 6—7 ს., გაშინჯვა და გადაღება რენტგენის სხივებით. ვერა, ყორღანოვის ქ., **№ 20.** (წ.—1022—53).

ექიმი შ. ა. მიქელაძე

იღებს **შინაგან და ბავშვთა** სნეულებიან ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ნახ.--6½ საათ. კახეთის ქ., **№ 1.**

ექიმი ვ. მუსხელიშვილი

მიიღებს თვალის ავადმყოფ. ყოველ დღე დილ. 9—11 ს. დიდი მთავრის ქ., **№ 67,** სახლი სვანიშვილისა.

ტელეფ. 296 ბაღი ედემი ვერაზე ტელეფ. 296

ყოველ დღე 2—6 და საღ. 10—2 საათამდე უკრავს ქალ-ვაჟთა სიმებიანი ორკესტრი **ბ. კაზიმირის** ხელმძღვანელობით.

ბაღშია მოწყობილი სამზარეულო ქართულ-ევროპიულ საჭმელ-სასმელებით. შეიძლება დაკვეთა სადილ-ვახშმებისა. სანოვაგე ყოველდღე ღე ახალ-ახალი.

(5— 255—1) **ბაღის პატრონი კ. ბაქრაძე.**

საგურთალოზე

მშვენიერ ალაგას,

ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდუბის მომავალ ხიდის მახლობლად დაიჭერა 20 დესეტინა მამული და იყიდება წვრილ ნაკვეთებად ოთხკუთხ **საჟენი 80 კ.-დან.**

მსურველთ შეუძლიანთ მიჰმართონ ოლღას ქუჩაზე, სახლი № 6, სოლომონ ივანეს ძე **თაქთაქიშვილს,** დილის 6 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათიდან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, რომ **თავის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი ვალი,** თანაბმად ჩვენგან მიცემულ კვიტანციისა. (წ. 1147 298)

გამოცდილმა

მასწავლებელმა

ჩვეულებრივად წელსაც გააგრძელა მეცადინეობა მოსწავლე ქალ-ვაჟებთან. **მიღება პირობებით:** გიმნაზიისთვის სხვა და სხვა კლასებისთვის, როგორც სავაჟო, ისე საქალებოსთვის. სამსწავლებლო ხარისხებზე, საბებიო ინსტიტუტისთვის, სამხედრო და სატეხნიკო სასწავლებლისთვის.

აგრეთვე გააგრძელებს მიღებას: სასულიერო სემინარიისთვის, გიმნაზიისთვის, რეალურ, სამხედრო და **მიწის მზომველთა** სასწავლებლისათვის, **სამოსლავო** და **სატეხნიკო** სასწავლებლისათვის, ამზადებს ერთ და ორ კლასიან **მასწავლებლობის ხარისხზე,** ყველა კლასის **ჩინისთვის.** ღებულობს **ბინაში უცოდინარ** ქალ-ვაჟებსაც. მეცადინეობა ჩვეულებრივად იქნება სამ ალაგას: 1) ვერაზე, 2) ვაგზალზე, 3) ვორონცოვის ძეგლის მახლობლად. მონაწილეობას იღებენ მასწავლებლები, მცოდნენი უცხო ენებისა და სხვა და სხვა საგნებისა.

იღებს პირობებით. მეცადინეობა იწყება დილის 8 საათზე და გრძელდება საღამოს 8 საათამდე. მსურველ მოწაფეებს არა უფრო 15 წლისა ღებულობს სრულ ხარჯზედაც **პანსიონში.**

მოლაპარაკება მასწავლებელთან შეიძლება ყოველ დღე, სანამ შეივსებოდეს აღნიშნული რიცხვი მოწაფეებისა.

Адресъ: Семеновская ул., д. 23, Кв. 1, входъ съ подъѣзда, нижній звонокъ. спросить учителя.

А съ Елизаветинской ул. д. № 38. (недалеко отъ памятн. Воронцову). (თ. 1084.22)

ვაგზლის კერძო სამკურნალო

გარედან ყოველ დღე მოსიარულე ავადმყოფებთვის.

ვაგზლის ქუჩა. № 8. ტელეფონი № 695.

ე. ს. ვაშაკიძე. ყოველ დღე, შინაგან ავადმყ. 9½ ს. 10 ს,

ა. ნ. დიასამიძე ყოვ. დღე, კვირ. გარდა. სიფილ, კანისა და ვენერ. 11 12 ს.

ბ. ა. ბოპოვი ყოვ. დღე, კვირ. გარდ. ყელ, ყურ. და ცხვ. სნეულ. 11 11½.

შ. ა. მიქელაძე შინაგან და ბავშვთა ავადმყ. 1 2 ს.

ნ. მ. მელიქიშვილი. ქირურგიული და ქალთა ავადმყ. 1 2 ს.

მიკროსკოპიული, ბაქტეოროლოგიური და ქიმიური გამოკვლევანი; აგრეთვე ყვავილის აცრა და ძიძების გასინჯვა. ფასი ჩრევისათვის 50 კაპ.

ოპერაციები და კონსილიუმი მორიგებით

წამლოგა 606

(წ.—1018—266)

ექიმი კბილისა ნინო რცხილაძე

მიიღებს ავადმყოფებს დილის 10—2 ს.-მდე და საღამოს 5—7 ს. ადრესი: ოლღას ქუჩის შესახ. **№ 5.**

ექიმი კბილისა არჩილ (გიორგი ბ—ძე) დოლიძე იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილის 9—2 და საღამოს 4—7 საათამდე.

რკინის გზის სამმართველოსთან, **ელისაბედის ქუჩა № 166.** (25.1179.32)

ექიმი ჰ. არდაზიანი შინაგან და ბავშვებ. ავადმყოფ. (სპეციალ. ფილტვების სნეულება, სტლის ნაკლულება, რევმატიზმი--ქარები), სიფილისი, ალექსანდროვის ქუჩა, **№ 3.** დილის 9--12. საღამოს 5--7. (25.1045.108).

ექიმი ე. ი. მინასიანცი შინაგან, ბავშვთა, კუჭისა და ნაწლევ. სნეულებათა, პარიზელ პროფეს. Mathieu-ის სპეციალურ კლინიკიდან. ღებულობს დილ. 9—11 ს.-დე და საღ. 6—7 ს.-დე. ელისაბედის ქ., **№ 39,** ტელეფონი **№ 1067.** (100—1117—155).

ექიმი ა. ნ. დიასამიძე კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 2—3 ს, საღამ. 6 7 ს. ხუთშაბათობით მხოლოდ დილით 8 9 ს. კვირაობით ავადმყოფებს არ იღებს. მოსკოვის ქ. **№ 3,** ს. გაბაშვილისა. (უ

ექიმი კბილისა და ღრძილებისა ჰ. ა. ძაჯაია იღებს ავადმყოფებს დილით 8—2 ს. საღამოთი 3—7 საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, № 151 (დიდუბე). (თ.—1049—89)

ექიმი ე. ვაშაკიძე იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს, დილით 3—9 ს., საღამოთი —7 ს. ბაქოს ქ. **№ 12** ს. (9—80.

ტფილისი, 11 მაისი

თავად-აზნაურთა კრების მოლოდინში.

წინდაწინვე შეიძლება ითქვას, რომ თავად-აზნაურთა მომავალ კრებებზე ბევრს არა სასურველ მოვლენას წავაწყდებით. ჯერ კიდევ ერთი თვის წინად პრესის ერთს ნაწილში ისეთი შეუფერებელი პოლემიკა გაიმართა, იმდენი ათასნაირი პირადი, ან ღრმა საიდუმლოებით მოცული ინტერესი გადაიხლართა ერთმანეთში, რომ მკითხველი და თავად-აზნაურობის საქმეებს ცოტა დაშორებული საზოგადოება თავსა და ბოლოს ვეღარაფერს უგებდა. ყველა ამას უნდა დაუმატოთ ისიც, რომ წელს მარშლების არჩევანია. არჩევნები კი ჩვენში დიდს მიხლა-მოხლასა და კორიანტელს იწვევს ხოლმე.

ამისთანა პირობებში მოუხდება მუშაობა თავად-აზნაურთა კრებას.

მთელი უკმაყოფილება ერთმანეთისადმი, პირადი სიძულვილი, შეურაცყოფილი თავ-მოყვარეობა ამ კრებებზე იჩენს თავსა და ბევრს ფრიად საყურადღებო, თავსატეხ და სასარგებლო საქმეს დაჩრდილავს.

აი, სწორედ აქ შეუძლიან ოპოზიციას გამოიჩინოს თავისი დისციპლინა, პრინციპიალობა. თუ ოპოზიციამ მოახერხა, თავისი გამოზომილი მოქმედებით სათავეშივე ჩაჰკლა ინტერესი ყველა იმ არა სასიამოვნო საკითხებისადმი, რომელთაც კერძო ხასიათი აქვთ, და გაიღვიძა ინტერესი საზოგადო პრინციპიალურ საკითხებისადმი, — ამით ოპოზიცია დიდს სამსახურს გაუწევს საზოგადოებას.

საკითხი კი მრავალია. ჩვენი ცხოვრება ისე გართულდა, იმდენი მოთხოვნილება დაიბადა, რომ წესიერი მოწყობა საზოგადოებრივ დახმარებისა ბევრს შრომასა და დაკვირვებას მოითხოვს. ჩვენს გაზეთს არა ერთხელ გამოუთქვამს თავისი აზრი იმის შესახებ, თუ რა უფრო საჭიროა დღეს ჩვენთვის, ან რანაირი მიმართულება უნდა მიიღოს თავადაზნაურთა ქონების განაწილებამ. ამიტომ ეხლა აღარ გავიმეორებთ.

გვინდა მხოლოდ ერთხელ კიდევ მოვაგონოთ ოპოზიციას, რომ იგი ვალდებულია წინდაწინვე გაითვალისწინოს მოსალოდნელი არა სასიამოვნო მოვლენები კრებებზე და ეხლავე შეიმუშაოს ზომები, რომ კამათს საზოგადოებრივი ხასიათი და ინტერესი არ დაეკარგოს.

სომხური პრესა

„ზიგზაგი“-ს საქციელის გამო.

„ზიგზაგის“ წერილების გამო გაზეთი „მშაკი“ შემდეგსა სწერს: „ამ დღეებში ადგილობრივი ქართული და რუსული გაზეთები გართულნი არიან ერთი კამათით, რომელიც ცუდს შთაბეჭდილებას ახდენს მკითხველებსა და საზოგადოებაზე.

ყველამ იცის, თუ ქართველთა დიდ მეფეს თამარს როგორი სახელი მოუპოვებია არა თუ მარტო საქართველოში, არამედ წინა აზიაშიაც. იგი თავისი დიდ საქმეებით მარტო სახალხო გმირი არ არის. ხალხმა იგი შეამკო წმიდანობით, მას ჰქვიან „წმიდა თამარ მეფე“, როგორც ჩვენ, სომხები, წმიდას უძახით ჰრიფსიმე და სარდალ ვართანს. ამ ბოლოს დროს „ტფილისის ლისტოკის“ თანამშრომელმა ზიგზაგმა, თავის ერთს. წერილით ადგილობრივ „ზაკავკაზიეს“ მიმართა, შეეკითხა მას, თუ რისთვისაა „წმიდანი მეფე თამარი. ამ გვარი შეკითხვა უსათუოდ შეურაცყოფად უნდა ყოფილიყო მიღებული და ახსნილი, და ასეც მოხდა.

ამ შეკითხვამი ქართველებმა დაინახეს ერთ გვარი შეურაცყოფა თავიანთ ეროვნულ ღირსებისა. „ზაკავკაზიემ“, „ზაკავკასკაია რჩმა“ და ქართულ გაზეთებმა აღშფოთებული წერილები მოათავსეს „ტფილისის ლისტოკის“ და მის თანამშრომლის „ზიგზაგის“ წინააღმდეგ და ბრალი დასდეს მას ქართველთა ეროვნულ-ხალხოსნურ გრძნობების შეურაცყოფაში.“

ამის შემდეგ გაზეთი ეხება „ზიგზაგის“ განმარტებას და ბოლოს ამბობს: „ჩვენის აზრით „ზიგზაგი“ დამნაშავეა იმაში, რომ მან, როდესაც დარწმუნდა, რომ მისი შეკითხვა სწორედ ვერ გაიგეს არ გაასწორა თავის შეცდომა. ამის ნაცვლად მან გაიმეორა თავის შეკითხვა, ეკლესიამ როდის მიიღო თამარ მეფე წმიდათა რიცხვშიო. ერთ წუთს წარმოვიდგინოთ, რომ ეკლესიას ამ გვარი ოფიციალური განაჩენი არ დაუდგენია. ნუ თუ ეს სულ ერთი არ არის, როდესაც ქართველმა ხალხმა წმიდათა რიცხვს მიუმატა თამარ მეფე და წმიდანათა სცნობს?

ხოლო „ზაკავკაზიეს“, „ზაკავკაზ. რეჩს“ და ქართულ გაზეთებს ვურჩევთ ტყუილ უბრალოდ შეურაცყოფილად არა სცნონ თავიანთი თავი და საზოგადო აზრი არ აიშფოთონ; მეტადრე ამ საქმეში არ ჩაურიონ სომხის სახელი, ვინაიდან ფრიად ცხადია, რომ სომხის ხალხი არა ნაკლებ პატივსა სცემს ახლაც და წარსულშიაც მეფე თამარის ხსოვნას.

***

მეორე სომხური. გაზეთი „ჰორიზონი“ სწერს: „ჩვენი საზოგადოებრივი და სალიტერატურო ჩვეულების დამახასიათებელი აყალ-მაყალია დღეს ტფილისის პრესაში. აი რამ გამოიწვია იგი. საქართველო იხსენიებს თავის ჩინებულ თამარ მეფეს მის სიკვდილიდან 700 წლ. შესრულების გამო. ეს საქართველოს ხელუხლებელ და წმიდა უფლებას წარმოადგენს, ამით იგი იხსენიებს თავის ისტორიის ფრიად ბრწყინვალე ფურცლებს, იმ ხანას, რომელიც საქართველოსათვის პოლიტიკურ, კულტურულ და ლიტერატურულ განვითარების ოქროს საუკუნეს წარმოადგენდა. თუ რა არის მეფე თამარი საქართველოსათვის, შეიძლება გაიგოს ყველამ ამ ქვეყნის ისტორიიდან. საკმარისია დავინახოთ, თუ როგორის აღფრთოვანებით ეხებიან მას ქართველი მემატიანენი. მას უწოდებენ მეფეთა მეფის სახელს, მის ღირსეულების, მის კეთილ საქმიანობის ქებისათვის სიტყვას ვერ ჰპოულობენ აღფრთოვანებით გამსჭვალული მემატიანენი. თქვენ ჰხედავთ სახალხო თაყვანის ცემას, ეროვნულ სიწმინდეს. თამარის ბრწყინვალე მეფობა სრულს უფლებას აძლევს ქართველ ხალხს განდიდებულად წარმოიდგინოს იგი. ლოცვები და მთელი თხზულებები შეუთხზავს ქართველთა მწერლობას დიდი მეფის სახსოვრად, რათა საუკუნო ქება-დიდება შეასხას მას. იგი უწმინდეს ლეგენდების და თქმულებათა საგანია. მისი სახელი დღეს არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელს კავკასიაშია ძლიერ საყვარელი და გავრცელებულია. ამგვარ ადამიანის ხსოვნას კიდეც უქმობენ. მხოლოდ პატივისცემის გრძნობით უნდა მიუახლოვდეთ ერთათვის წმიდათა წმიდად გადაქცეულ სახელებს, მხოლოდ უღრმესი პატივის ცემა შეიძლება გამოიჩინოს ერთის მხრივ ნიჭიერი ჟანრისტი. ის ხშირად გვიხატავს რამოდენიმე უბრალო ადამიანის ყოველ დღიურს ცხოვრებას ისე რეალისტურად, რომ თვითეული პიროვნება, თვითეული მოქმედება და გარეგანი მდგომარეობა პლასტიურად დამთავრებული სდგას მკითხველის წინაშე. ადამიანის გარეგნობის დახასიათებლად ის მარტივს, მაგრამ ძლიერს საშუალებას ხმარობს: მას შეუძლია ორიოდე სიტყვით სისხლი და ხორცი შეასხას თავის გმირს და ნათლად გამოჰკვეთოს მისი განსხვავებული, ინდივიდუალური სახე. ამისთვის მას საკმაოდ მიაჩნია მომქმედი პირის ულვაშები დაახასიათოს, ან სახის კანი და თმა, ან კიდევ ხელების მოძრაობა. სხვა ჩვენი დღევანდელი მწერლები (ორიოდეს გამოკლებით) ეს ამ მხრივ ძლიერ ჯოჯოხეთში. ისინი ხშირად არაჩვეულებრივს ღონისძიებას მიმართავენ, ეპოტინებიან ზეცას და ვარსკვლავებს, მაგრამ პიროვნული თავისებურობის გამოსახვას ძიინც ვერ სძლებენ. ახალგაზდა ქალის სილამაზეს მაგალითად ქართულს ლიტერატურაში ტრადიციულად ასე ჰხატავენ: მას ჰქონდა ალვის ხის ტანიო, იტყვიან... სახე ბადრს მთვარეს ჰგავდაო... თმა შავი იყო გიშერივითო... წარბები კალმის წვერით დახატული, ხოლო ბაგენი ლალის ფერი მაისის ვარდივითო და სხვა და სხ.

ასეთი ლამაზი ფრაზები სრულიად უმნიშვნელოა ესთეტიურად, მიტომ რომ ისინი მკითხველის ფანტაზიაში ვერ იწვევენ ხათლად გარკვეულს სურათს: ალვის ხესთან შეერთებული მთვარე დაახლოებით ისე ჰგავს ადამიანს, როგორც ჯოხზე ჩაოკიდული ყვითელი თუხუკი. უეჭველია ძოლოდ ერთი რამ: ჩვენს ძაერლებს უმეტეს ნაწილად აკლიათ ნიჭი დაკვირვებისა. და ეს ხომ ცნობილია: სადაც უნიკობაა იქ ყველაზე მაღლა სცემს ლამაზ სიტყვათა მადრევანი.

ადამიანის შინაგანს ხასიათსა და გარეგნობაში ბევრი რამ ტიპიურია და ზოგადი. მაგრამ ყოველს პიროვნებაში, რა რიგ უმნიშვნელო და ჩვეულებრივი არ უნდა იყოს ის, მოიპოვება ისეთი ინდივიდუალური, განუმორებელი ნაკვთებიც, რომელნიც მის შეობას, მის თავისებურობას შეადგენენ. იმ ზოგადი და ტიპიური ელემენტების დანახვა თითქმის ყველას შეუძლია: ამ ნაზიმიუწდომელი ნაკვთების შესამჩნევად და აღსაბეჭდად კი განვითარებული მხატვრული ალღოა საჭირო.

ბარნოვს აქვს ეს ალღო, მიტომ რომ, როგორც ვსთქვით, ის ერთის მხრით პლასტიური ფანტაზიით აღჭურვილი მხატვარია, მაგრამ ამასთან ერთად ის ღრმა და დაკვირვებული ფსიხოლოგიც არის. ადამიანის გარეგნობა მას აინტერესებს მხოლოდ იმდენად, რავდენადაც მასში სულიერი შინაგნობა იხატება. ის გვახედებს ადამიანის სულიერს სიღრმეში. მაგრამ ის არასოდეს ცინიკურად არ ატიტვლებს თავის გმირთა ფსიხიკას. ის ძათ ერთნაირი სინაზით და სიფაქიზით ეპყრობა, თუმცა ხშირად აშკარად სჩანს რომ მათ არ თანაუგრძნობს. ის თითქო ერთგვარს ძკრძალვას გრძნობს მომაკვდავთა სულიერ განცდის წინაშე, თვით მაშინაც კი, როცა ეს განცდა მახინჯი და საზიზღარია. ამიტომ ბარნოვის შემოქმედება მკითხველის ზნეობრივს გრძნობას არასოდეს არ შეურაცყოფს, რა გინდ სიმდაბლეს და გათახსირებას არ აშკარავებდეს ისა.

ეს იმითაც აიხსნება, რომ მის მიერ შექმნილი სურათების უკან მკითხველი ყოველთის ავტორის სერიოზულს მხაზროვნე პიროვნებას ჰხედავს. ეს სურათები ყოველთვის კეთილშობილი, ეთიური მსოფლიო მხედველობის ფონზეა დახატული. მაგრამ ხანდახან ეს ეთიური ფონი ხელს უშლის ბარნოვს ფრთა გააშლევინოს თავის ესთეტიურს შემოქმედებას. ის ხშირად სცდილობს მხატვრულად რაიმე წინასწარ აღებული ფილოსოფიური, ზნეობრივი ან სოციალური იდეა დაგვანახვოს (მაგ. „ტკბილს დუდუკში“ ან „ხურდაში“). ეს კი ძლიერ სახიფათო და ძნელად ასასრულებელი საქმეა. ასეთს შემთხვევაში ავტორი ხშირად თავის და უნებურად მიუდგომელ შემომქმედის როლს ზნეობრივ რეზონიორის ან სოციოლოგის როლზე სცვლის და დანახული, ხორც-შესხმული ესთეტიურ სინამდვილის მაგივრად ისეთს რაიმეს ჰქმნის, რაიცა ძლიერ უახლოვდება მშვენიერს, მაგრამ უსიცოცხლო გეომეტრიულს სქემას.

ბარნოვი უპრეტენზიო მწერალია მისი ნაწარმოებნი ინტიმური, წუნარი პოეზიის ბურუსშია გახვეული. ის არ ჰყვირის: ის ხმა-დაბლა საუბაროზს, მაგრამ ეს იდუმალი ჩურჩული უფრო სწვდება გულს ვიდრე ჰათეტიური ძახილი. ამ ხრივ ის უფრო თანამედროვე სკანდინაველ რომანისტებს ჰგავს, გუსტავ გაიერსტამს, ჰერმან ბანგს, კნუტ ჰამსუნს, ვიდრე ზოგიერთ ქართველ მყვირალა მგოსნებს, რომელნიც ღრიალებენ გულ-შემზარავად, თუმცა თვით არ იციან რა სტკივათ.

მას ძლიერ განვითარებული აქვს ბუნების მშვენიერების გრძნობა. მაგრამ ეს გრძნობაც ელემენტარული, გულუბრყვილო და ინტიმურია და არა შეგნებულად შეთხზული და ხელოვნურად აზრდილი. ის ამ გრძნობას შარა გზაზე არ გამოჰფენს გამვლელ-გამომვლელთა გასათელად, ის სასეირნო მოედანზე აყვავებული ალუბლის წინაშე მუხლს არ მოიდრეკს უნიკო ჯამბაზივით. ხშირი ტყის მივარდნილს კუთხეში, აბიბინებულს ველზე ან ანკარა რუს ნაპირას ის ბუნების საძსხვერპლოზე სწირავს მხოლოდ ჩუმს და გულწრფელს ლოცვას.

ამ მხრივაც ბარნოვი ზოგიერთ თანამედროვე ევროპიელ მწერალს უფრო ჰგავს და იმ ფრანგ მხატვრებს, რომელთაც შეჰქმნეს „ინტიმური პეიზაჟი“. მაგრამ ამ მსგავსების მიუხედავად ბარნოვი ორიგინალური მწერალია. ის ჩვენ ლიტერატურაში ახალ ნოტებს შემოიტანს, ახალ ფერებს, ახალ ხმებს. ის ახალ ნიადაგზე დგას, ახალ გზას გაიკვალავს. ის ჩვენ ლიტერატურაში ახალ ეპოქას ხსნის.

ლიტერატურული სილუეტები.

ვ. ბარნოვი.

არსებობს ერთნაირი საშინჯი, რომლის შემწეობით თითქმის უტყუვრად შეიძლება განიზომოს მწერლის თუ მხატვრის ნიჭი და სიმწიფე ან მისი უნიჭობა და უსუსურობა. ეს საზომი ჰერსპექტივაა. ახლად ფეხადგმულმა, განუვითარებელმა მხატვრობამ არ იცის რა არის პერსპექტივა: ის საგნებს ბრტყლად ჰხატავს კედელსა, ნოხსა თუ ტილოზე, თითქო ეს ქვეყანა პლანიმეტრიული ფიგურებისა ან ფერადი აჩრდილებისაგან შესდგებოდეს და არა ცოცხალ პლასტიურ სხეულებისაგან. ის საგნებს ერთი-მეორეს გვერდით ათავსებს, რადგან მას არ ძალუძს გადმოგვცეს სივრცის სიღრმე.

განვითარებული მხატვრობა კი პირიქით, თვალწინ შორეულს ჰორიზონტს გვიშლის. ის გვანახვებს, რომ ჩვენს ქვეყანას სიფართოვეს გარდა სიღრმეც აქვს, რომ ჩვენ მოარულნი აჩრდილნი კი არა ვართ ან ბრტყელნი ფირფიტნი, არამედ ხორცშესხმულნი ადამიანნი.

ასეა მწერლობაშიც. უნიჭო მწერალი თავის ნაწარმოებში მხოლოდ ცხოვრების ზედაპირს გვაძლევს. ის ხშირად ჰლამობს დაგვისურათოს რაიმე საგმირო, დიადი, არა ჩვეულებრივი მოვლენა, რომელიც მას ამ ზედაპირზე შეუმჩნევია. მაგრამ ამ სურათს აკლია სიღრმე, აკლია ფართე პერსპექტივა, აკლია დამაჯერებელი ძალა. თითქო მის უკან ბნელი, ნაცრისფერი ფარდა იყოს ჩამოშვებული: ის ხელოვნურად, ძალდატანებით არის გამოთი შული მთლიან ცხოვრების ურთიერთობისაგან და მის იქით თვალი ამოდ ეძებს ცის კამარას.

ნიჭიერი მწერალი კი ფარდას ჰხდის ცხოვრების საიდუმლოებას მაშინაც კი, როცა პაწია და უმნიშვნელო მოვლენას გვიხატავს. ის ხშირად გვინათებს მხოლოდ ერთს კუნჭულს ბუნებისას, მაგრამ ამ კუნჭულის იქით დაუსრულებელს სივრცეს ვსჭვრეტთ და „თვალნი რბიან შორად, შორად, ცის დასავალსა“. ის ხშირად უბრალო სიტყვებით უბრალო ამბავს მოგვითხრობს, მაგრამ ამ სიმარტივეში მსოფლიო არსებობის ამოცანებს გვაგრძნობინებს. ჩვენი ბარნოვიც სწორედ ასეთ მწერალთა რიცხვს ეკუთვნის.

ამ მწერალს პირველად მხოლოდ ამ სამიოდე წლის წინად გავეცანი, მაშინ გაზეთის ფურცლებზე დაიბეჭდა მისი მშვენიერი პატარა მოთხრობა „სოვდაგარი“. ჩემი მაშინდელი გრძნობა წააგავდა იმ ოქროს მაძიებელთა გრძნობას, რომელნიც ხანგრძლივი და უნაყოფო ძიების შემდეგ ქვებსა ღ ქვიშაში ფარულს განძს პოულობენ.

და მართლაც ბარნოვი არა ჩვეულებრივს მოვლენას წარმოადგენს ჩვენს დღევანდელს ლიტერატურაში.

◆ **იაკობ გოგებაშვილს** უკეთესობა ეტყობა. ექიმთა თათბირი დღეს მოხდება. რედაქციას ბევრი წერილები მოსდის დაბა-სოფლებიდან, ყველანი მალე განკურნებას უსურვებენ პატივცემულ პედაგოგს.

◆ **თამარის დღესასწაული იურევში.** პირველ მაისს, თამარობას, იურევის ქართველთა სათვისტომოს გაუმართავს დღესასწაული. ხალხი ბლომად დაესწრებია. დღესასწაულს ჩინებულად ჩაუვლია. საგულისხმოა, რომ ამ დღესასწაულში მთელ სათვისტომოს მიუღია მონაწილეობა პარტიულობის მიუხედავად.

◆ შაბათს, 12 მაისს, საღამოს 7 საათზე დეპუტატთა საკრებულოში დანიშნულია **კრება იმ პირთა, რომელთაც ჰსურთ საქციონერო საზოგადოება დაარსონ ახალციხის „კიშელგურის“ საექსპლოატაციოდ.** კრებამ უნდა განიხილოს მოხსენება კომისიისა იმის შესახებ, თუ რა ტიპის ამხანაგობის დაარსება სჯობია. ამავე კრებაზე განიხილავენ მომავალ ამხანაგობის წესდებას. მსურველთ შეუძლიანთ დაესწრონ.

◆ **წვრილ კრედიტის დაწესებულებათა დათვალიერება.** ფინანსთა სამინისტროს ნებართვით წვრილ კრედიტის საქმეთა მთავარი სამმართველო ტფილისის გუბერნიაში თავის რევიზორს ა. ა. ვასილევს ჰგზავნის წვრილ კრედიტის დაწესებულებათა დასათვალიერებლად და იმ პირობების გამოსარკვევად, რომელიც ხელს შეუწყობს წვრილ კრედიტის საქმის გავრცელებასა და ძკვიდრ ნიადაგზე დაყენებას. ამ ამხანაგს ტფ. გუბერნატორი მაზრის უფროსეს აცნობებს და წინადადებას აძლევს, ბ-ნს ვასილევს მოგზაურობის დროს ყოველ გვარი კანონიერი დახმარება აღმოუჩინონ.

◆ **თავის მოკვლის განზრახვით** 4 მაისს საკმაოდ დალია ძმასწავლებელმა ქალმა ფლორიდა ქილაევის ასულმა დიდი-ლილოელმა, (21 წლისა) რომელიც საქართველოს დაზღვევის აღმოსაჩენად ძიძიელის საავადმყოფოში გაგზავნეს.

◆ **მეცხვარეებზე თავდასხმა.** 8 ძაისს, ძუაღამისას, ტფილისი ძი ცხობა ძოვიდა, სკოტობოიში ძოედნის ძახლოსლად ძიდოლო ძი ვიღაც უცნობი თავს დაეცნენ მეცხვარეებს, რომელთაც ცხვარი ტფილისი ძი ძოჰყიდათ, ცხვარი წაართვეს და საძიოდ აყოძეს ჯოხებით გაძრეს. ნამდვილ ვაჭრის გასაგებად ძეძქვსე საპოლიციო უბნის ბოქაული გაეგზავნა, რომელმაც ძიდოლო ძი ძართლაც იპოვა ძალზე ხაკეძი დასისხლიანებული და ხაევრად გოხ-დაკარგული ძეცხვარეები; სიღხადის ძაზოის სოფელ არაბ ძკის ძცხოვრები ხალ იღიას ძე ბათია შვილი და ძიხეილ ვასილის ძე სეხნია ძვილი. ესენი იძდებად ნაცემი იყვნენ კეტებით, რომ უძრავად იწვნენ და კითხვებზე პასუხს ვერ იძლეოდნენ. ძესაძე ამხანაგმა ლუა პეტრეს ძე ცეროვლაძემ, რომელიც თავდაცვით სიხეძლეში დაძალეოდა, გახაცხადა, თავდაცვძი კარგად ვიცანი, ისინი იყვნენ ტფილისის ძცხოვრები ვასილ აოტეშას ძე ჯაოშელი და არტემ ივანეს ძე აბაშიძე. დაშავებული ბათიაშვილი და სეხნიაშვილი მიხეილის საავადმყოფოში მოასულიერეს და მათაც კირვალიძის სიტყვა დაადასტურეს და დაუმატეს. 48 მან. ფული და ხანჯალი წაგვართვესო. აბაშიძე და ჯარაშნელოვი შეიპყრეს. ხანჯალი მართლაც აღმოაჩნდათ. დანაშაულში გამოტყდნენ.

◆ 9 მაისს, დღისით, სკოტობოინი ქუჩაზე პოლიციამ **შეიპყრო უცნობი ქალი,** რომელიც ჰკუაზე შერყეულსა ჰგავდა და მამუკას სოფლში დადიოდა ბოხჩით, რომელშიაც ბერდენის 13 პატრონა აღმოჩნდა. აბაში აღმოაჩნდა ხანჯალი. როგორც თვითონ განაცხადა, იგი ყოფილა დიდი გომარეთის (ტფ. მაზრა) მცხოვრები ეფემია ალექსის ასული მაისურაძე და პატრონები და ხანჯალი ორხევის სადარაჯოზე ღამით ჩაფრისთვის მოუპარავს. ქალი მაზრის უფროსთან გაჰგზავნეს.

◆ 13 მაისს **„განათლების“** საზოგადოების სკოლა მართავს **ხელსაქმისა და ხატვის ნიმუშების გამოფენას** სკოლისვე შენობაში (სვიატოპოლკ-მირსკის ქუჩა, № 6) გამოფენა დაიწყება ხუთშაბათის 12 საათიდან და გაგრძელდება 4 საათამდე.

◆ ორშაბათს, 14 მაისს, მუშტაიდის ბაღში. **„განათლების“** საზოგადოება მართავს **სახალხო სეირნობას** თავის საშუალების სასარგებლოდ. სხვა და სხვა გასართობები: ბედის ქვევრი, უფასო სინემატოგრაფი, ვისია ყანწი, ლოტორეია ალეგრი. ყავა-ჩაი და სხვა გამართული იქნება მასწავლებლების ხელმძღვანელობით საბავშვო თამაშობა და ეტლით სეირნობა. ალეგრისთვის შემოსაწირი ნივთები შეუძლიანთ ძიიტანონ „ჯეჯილის“ რედაქციაში (არტილერიის ქუჩა 5).

◆ 8 მაისს ტფილისში 69 უპასპორტო შეიპყრეს, 9 მაისს 65.

◆ **შეპყრობა.** 8 მაისს ტფილისში შეიპყრეს სიღნაღის მაზრის სოფელ ბოდბეს მცხოვრები ნიკოლოზ ივანეს ძე ზურაბიშვილი, რომელსაც სასამართლო კარგა ხანია დაედებდა, ბოლოდროს ვაჭრის სარჩის ყაზახოვიოგან ათას-ორასი მან. მოეპარა.

◆ 7 მაისს შერემეტიევის ქუჩაზე ტრამვაის **ვაგონიდან ჩამოვარდა** და მსუბუქად დაშავდა 60 წლის დედაბერი მარიამ ივანეს ასული ალექსეევისა.

◆ 8 მაისს ელისაბედის ქუჩაზე იპოვეს მამრობითის სქესის ბავშვი, დაახლოვებით ერთი თვისა. ბავშვი ოლგას საბებიო ინსტიტუტში გაგზავნეს.

სომეხთა ცხოვრება

◆ პირველად „აღბიურტარაზის“ რედაქციასთან ყოფილ სალიტერატურო-ხელოვნურ სალონში მაისის 18-ს, ხოლო მაისის 20-ს არტისტიულ საზოგადოების თეატრში გაიმართება წარმოდგენა ქალთა საიუბილეო კომიტეტის თაოსნობით. წარმოადგენენ გ. სუნდუკიანცის „დაქცეულ ოჯახს“ საიუბილეო კომიტეტის წევრთა მონაწილეობით, ამ წარმოდგენის შემოსავლით გამოიცემა სალიტერატურო კრებული ქალთა საკითხის შესახებ. ძაისის 26-ს, დილით ოჯივანქის სასაფლაოზე გადახდილ იქნება პანაშვიდი „მშაკის“ დამაარსებელ გრიგორ არწრუნის სულის მოსახსენებლად. ამაღე დღის, საღამოს, სახალხო სეირნობა იუბილეს საკალენდარო განყოფილებით დაკავშირებით. დასრულდება ხდება საიუბილეო მილოცვა. მაისის 27-ს მოხდება ბანკეტი, რითაც დასრულდება იუბილე.

თეატრი

◆ **შუამთის მონასტრის კრებული,** 6 მაისს, პარაკლისის გადახდის შემდეგ, **გამოეთხოვა** საყვარელ მღვდელთ მთავარსა და ამ მონასტრის წინამძღოლს **ეპისკოპოსს დავითს.**

დიდუგე იღვიძებს...

ყველამ კარგად იცის, რომ დიდუბე, შედარებით სხვა უბნებთან, მეტად ღარიბია კულტურულ დაწესებულებით. თავის თავად ცხადია, რომ აქ უმთავრესი დანაშაული თვითონ დიდუბელთ მიუძღვით. დღეს, ჩვენდა სასიამოვნოდ, დიდუბელებმაც მოჰკიდეს ხელი თავის ბედის გაუჯობესებას. შესდგა ჯგუფი, რომელიც დიდის ენერგიით და მხნეობით შეუდგა მუშაობას. პირველად ხომ ბიბლიოთეკა-სამკითხველო დაარსეს, ეხლა იმავე ჯგუფს გადაუწყვეტია დაარსოს დიდუბეში **თეატრი.** ეს დიდუბისათვის უპირველეს მოთხოვნილებას შეადგენს, რადგანაც ნაძალადევის თეატრი და სახალხო სახლი ძლიერ შორს არის და ამის გამო უმრავლესობა აქაური მცხოვრებლებისა მოკლებულია თეატრში სიარულს. თეატრი განყოფილება გაშენდა ბ. აღ. თუთაევის სახლში. (იქვე ბიბლიოთეკაა). სპეციალისტების აზრით ეს სახლი გამოსადეგი იქნება თეატრისათვის. ჯგუფს დიდი ენერგიის დახარჯვა და ენარის გამოჩენა დასჭირდება ამ საქმის ჰარმონიულად დაყვირგვინებისათვის და ჩვენი მოვალეობაა გაეწყობით მას ნივთიერი და ზნეობრივი დახმარება.

ნ. ირემაძე.

თევზაობის მსხვერპლი

(სადგური ჯიქიბაბული)

7 მაისს აქ ფრიად გულ შემზარავი ამბავი მოხდა: ორი ყმაწვილი ადგილობრივი მეთორნის მოჯამაგირეები მცხოვრებნი რაჭის მაზრისა ვიქტორ მჯოხაძე 20 წ. და ზინობ ბაკურაძე 18 წლ. წასულან ტბაზე (3 ვერსის მანძილზეა) სათევზაოდ. თევზის ჭერის დროს შესულან შიგ ტბაში. ერთი მათგანი იქვე ჩაძირავს და იმ წამსვე დამხრჩვალა მეორე კი გამოუტანიათ რიყეზე ცოცხალ-მკვდარი. მაგრამ იმასაც რიყეზე სული დაულევია. იმ ღამესვე მოასვენეს თავის ბინაზე. 9 მაისს ნაშუადღევის 2 საათზე ორივე მსხვერპლი ქართველმა სახოგადოებამ ქრისტ. სასაფლაოზე მიაბარა მიწას. ეს პირველი შემთხვევა არ არის, რომ ტბა-ტალახის მსხვერპლნი გამხთარან. აშისთვის სასურველია ზომები მიიღოს ვისიც ჯერ არს ან სულ აუკრძალონ თევზაობა ან არა და დარაჯი დააყენონ ასეთ საშიშ ალაგზე.

დროებით აქაური.

Հայտնի է դարձել, որ Ղարաբաղի ամենաերկար գետի՝ Խաչենի ջրերը ներկվել են կարմիր գույնով

Ինչպես հայտնի է, Ղարաբաղի ամենաերկար գետի՝ Խաչենի ջրերը ներկվել են կարմիր գույնով:

ყოფილონი არიან, რადგან ჟანდარმებად გაჰყავთ. გადაუბუგავთ რამდენიმე სახლი და ჟანდარმთა საკუთრება. თავს დასხმიან ჟანდარმთა სადარაჯოს.

საფრანგეთის პალატის პრეზიდენტი.

პარიზი. „ჰავასის სააგენტო“ იუწყება, დელკასემ არ მოინდომა პალატის სპრეზიდენტოდ კანდიდატურის წამოყენებაო.

კანდიდატებად ასახელებენ ეტიენს, დეშანელს, კოშერს და რენუს, რომელთაც პალატის მემარცხენენი უჭერენ მხარსა. ბრძოლა საპოლიტიკო პროგრამის გამო კი არ გაუმართავთ, პიროვნების გარშემო სწარმოებს.

გერმანიის რეიხსტაგი.

ბერლინი. რეიხსტაგმა მოიწონა რამდენიმე კანონ-პროექტი, სხვათა შორის ბულგარეთის ხელშეკრულება და 1912—1913 წლის ხარჯთაღრიცხვა.

ბიუჯეტის გამო კვლავ ცხარე კამათი ასტყდა. სოციალისტი კაიზერი იმპერატორის მიერ სტრასბურგში წარმოთქმულ სიტყვებს შეეხო და პრეზიდენტმა ორჯერ გააფთხილა. იმპერიის კანცლერმა, მემარჯვენეთა გასახარებლად, იმპერატორის დასაცავად ცხარე სიტყვა წარმოსთქვა რეიხსტაგის სხდომები 13 ნოემბრამდის გადასდეს. სხდომის დასრულებამდე კანცლერმა იმპერატორის სახელით დეპუტატებს მადლობა გამოუცხადა მოღვაწეობისათვის, განსაკუთრებით სამხედრო კანონ-პროექტის მიღებისათვის.

ჰუნგრეთის პალატა.

ბუდაპეშტი. დარბაზი დეპუტატებითა და ხალხითაა გავსებული. დეპუტატმა კოშუტმა განაცხადა პრეზიდიუმის არჩევანი წესდებას ეწინააღმდეგება და ამიტომ ჩვენი პარტია არ მიიღებს მონაწილეობასაო. იუსტას პარტიის წარმომადგენელმა პოლონიმ განაცხადა, თავმჯდომარემ წესდება დაარღვიაო. პრეზიდენტის არჩევნების დროს დარბაზში საშინელი ხმაურობა და მემარცხენეთა პროტესტი ასტყდა. დეპუტატი კოვაჩი მეორე დეპუტატს ალძახიის იმ დროს ეცა, როდესაც ყუთში ბიულეტენს აგდებდა. დაიწყო ბრძოლა. სხდომა შესწყვიტეს. მოჩხუბარნი გააშველეს. შემდეგ კვეჭის ყრა განაგრძეს, თუმცა ხმაურობა არ შეწყვეტილა. ოპოზიცია დარბაზიდან გავიდა. დიდ ხმაურობის დროს გამოაცხადეს, ტისა არჩეულია 210 ხმითაო. შემდეგი სხდომა 10 მაისს მოხდება. განსახილველია სამხედრო კანონი.

სუფრაჟისტკების საქმე.

ლონდონი. ქალთა მოძრაობის ბელადებს (სუფრაჟისტკებს) ექვსი თვის ციხე გადაუწყვიტეს.

ელჩის დაბრუნება პეტერბურგში.

პარიზი. ელჩი ლუი ისევ პეტერბურგს გაემგზავრა.

რუსეთი

საბიუჯეტო კომისია.

პეტერბურგი. სათათბიროს საბიუჯეტო კომისიამ მოიწონა პროექტი თურქისტანსა და ამიერ კავკასიაში მეაბრეშუმეობის განვითარებისათვის 230 ათასის მანეთის გადადებისა.

ნოვიკოვის სიკვდილი.

ოდესა. გარდაიცვალა სოციოლოგიის და საპოლიტიკო ეკონომიის კარგი მცოდნე იაკობ ნოვიკოვი.

თეატრი და ხელოვნება

სახალხო სახლი. ოთხშაბათს, 9 მაისს, სახალხო სახლში წარმოადგინეს „სოფლის გმირები“, ე. ნინოშვილის მოთხრობიდან პ. ირეთლის მიერ გადმოკეთებული 4 მოქმედებიან დრამა. განსაკუთრებით საუცხოვოდ ჩაატარა სპირიდონის როლი მეტრეველმა და სვიმონიძემ ტარიელისა. არა უშავდა რა ჯანკვეტაძეს ირაკლის როლში; კარგი იყო ქ-ნი ლეჟავა ანეკოს როლში თუმცა უადგილოდ გაეცინა იმ დროს, როდესაც მას, ავადმყოფს, ექიმი შინჯავდა. დანარჩენები ანსაბლს ხელს უწყობდნენ.

განსაკუთრებით საუკეთესო შთაბეჭდილება მოახდინა მაყურებლებზე მეოთხე მოქმედებამ; მაყურებლების თვალ წინ სადგური იყო მთელი თავისი დამახასიათებელი წვრილმანებით. ნიჭიერ რეჟისორს ალ. წუწუნავას აქ ყველაფერი განესაზღვრა, გაეთვალისწინებინა და ყველასათვის თავისი ადგილი მიეცა.

ზოგიერთმა სიცოცხლით სავსე სურათებმა, მაგალითად, ყვავილებით ხელში ბავშვების გუნდის სიმღერით შემოსვლამ ავადმყოფ ანიკოსთან, სპირდონის გამწარებამ ანიკოს სიკვდილის დროს და სხვებმა ბევრი დამსწრეთაგანი აიკრძალა.

ხალხი ბლომად დაესწრო და ნასიამოვნებიც დაიშალა **ი. ი—ი.**

ლანჩხუთი. კვირას, 13 მაისს, **ჯგაუელის საბენეფისოდ** წარმოდგენილი იქნება „საბედისწერო დამბაჩა“ დრ. ტრ. რამიშვილისა. მონაწილეობას მიიღებენ ქ-ნ ჩარკვიანი ბ-ნნი სარელი, ჟუჟისპირელი, ქორელი და სხვა.

ბაქო. ვასო აბაშიძის გასტროლი ბაქოელებისთვის ნამდვილი დღესასწაული იყო. უკვე გზერდით, რა კარგად ჩაიარა ნიჭიერ მსახიობის მონაწილეობით გამართულმა პირველმა წარმოდგენამ. უფრო მეტი აღტაცება გამოიწვია მეორე წარმოდგენამ, ექვს მაისს: ამ დღეს ბაქოელებმა მოიგონეს ჩვენი ნიჭიერი დრამატურგი ასიკო ცაგარელი და მისი გარდაცვალების ათი წლის აღსანიშნავად, დასდგეს განსვენებულის ერთი საუკეთესო პიესა „რაც გინახავს, ვეღარ ნახავ“! ვასო აბაშიძემ ავეტიქას პატარა, მაგრამ ტიპიურ როლში მოაჯადოვა ბაქოელნი. წარმოდგენის შემდეგ ტაშს დასასრული აღარა ჰქონდა. ერთი ოცჯერ მაინც გამოიწვიეს. წ.-კითხვის საზოგადოების აქაურ განყოფილების გამგეობამ, რომლის მეთაურობით იმართება აქ წარმოდგენები, საყვარელ. არტისტს მიართვა ვერცხლის პორტ-სიგარი, რომელშიაც აღმოჩნდა პატარა ნობათი—ათ თუმნიანი, მიძღვნილი ბ-ნ ი. მანსვეტაშვილის მიერ.

ჩვენმა სცენის-მოყვარეებმაც თავი ისახელეს ამ დღეს. ისინი ღირსეული პარტნიორები იყვნენ ღირსეულ მსახიობისა.

წარმოდგენის დაწყებამდე ბ-ნმა ნასიძემ გააცნო დამსწრეთ განსვენებულ დრამატურგის ასიკო ცაგარლის ცხოვრება და შემოქმედება.

წარმოდგენის შემდეგ გამგეობის და სექციის წევრმა, სცენისმოყვარეებმა და სხვა ქართველებმა ნადიმი გაუმართეს ჩვენს სტუმარს.

პირველმა ცდამ კარგი ნაყოფი გამოიღო: ვ. აბაშიძის გასტროლების წყალობით გაიმართა მშვენიერი წარმოდგენები და, ამას გარდა, შემოსავალმაც ბევრად გადააჭარბა ხარჯს.

წერილი რედ. მიმართ

ბ-ნო რედაქტორო!

ვიმედოვნებ ცოტა ადგილს დაუთმობთ თქვენ პატივცემულ გაზეთში ამ მცირე შენიშვნას*).

ამა წლის 563 „სახალხო გაზეთ“-ის ნომერში, „ქუთაისის ავ. კარგში“ ნათქვამია: „ნეტავი რას იტყვის პატივცემული ხმოსანი მოსე ქიქოძე, რომლისათვისაც ხანგრძლივ ცხოვრებას ქვეყანაში დაუნახავებია, რომ ჩვენ (**იგულისხმეთ ქართველები**) ფული არ გვაქვს, არ გვაქვს ცოდნა და, რაც უფრო უარესია, არ გყვავს პატიოსანი კაცები. უკიდ როგორ ვსთქვათ ბ. მოსე ქიქოძემ ისეთი ატტესტატაცია მისცა **ჩვენ ხალხს** (ხაზი ყოველგან ჩემია), რომ ჩვენ მტერმოყვარეთაც გაუძნელდებოდა ჩვენი ასეთი დახასიათება“, ამ ჩემ წერილთანვე მოგართმევთ შემოწმებულს ჯეროვნულად აღმოწერილობას საბჭოს ოქმიდან, საიდანაც დაინახავთ შემდეგს: ქალაქის საბჭოში **ხმოსნებს** გვჭონდა ბაასი **ქალაქის** წყლის მილის გაყვანის შესახებ, ზოგი თხოულობდა „საოჯახო წესით“ გავიყვანოთო, ზოგი კი წინააღმდეგი აზრის იყო, უკანასკნელებთ შორის გახლდით მეც და ოქმში აი, რა სწერია: „ბ. მოსე ქიქოძე წინააღმდეგია საოჯახო წესით წყლის მილის გაყვანისა და ასაბუთებს თავის აზრს მითი, რომ **ქალაქის მმართველობა**, რომელმაც ვერ შესძლო საოჯახო წესით წაყვანა ხეირიანად ისეთ არა რთული საქმისა, როგორც ეკლარის ქვისატეხი ანუ ქალაქის განათებაა, მით უმეტეს ვერ შესძლებს წინ გაუძღვეს იმგვარ რთულ საქმეს, როგორიც არის წყლის მილის გაყვანა; ამ ერთობ რთული საქმისთვის საჭიროა **შეძლება, გამოცდილი**, მცოდნე, კეთილ სინიდისიანი კაცები, რომელნიც უნდა ეკიდებოდნენ საქმეს ისე გულწრფელად, როგორც თავის პირად საქმესა, მაგრამ, რაკი ქალაქს არა აქვს თავისი საშუალება, არა ჰყავთ ამ საქმისათვის მოსავალმაც ბევრად გადააჭარბა ხარჯს.

*) დამიგვიანდა, რადგანაც საბჭოს ოქმი არ იყო დამტკიცებული. **მ. ქ.**

მზადებულნი პირნი რომელთაც ქალაქის საქმეებზედ, გული ისე ეწოდეს როგორც თავიანთ პირად საქმეზედ ამისათვის ბ. ქიქოძე ამჯობინებს კონცესსიურ წესით მილის გაყვანას“

ჩემის ფიქრით განსაკუთრებული ლოღიკის პატრონი უნდა იყოს ის კაცი, რომელმაც ამ ჩემ სიტყვებიდან გამოიყვანა ის დასკვნა, რა დასკვნაც გამოუყვანია ბ. ქუთაისის „ავ. კარგის“ ავტორს! მართლაც, მე ვლაპარაკობდი: ქალაქის **მმართველობას** არა აქვს შეძლება, არ ჰყავს სპეციალურად საქმოდ მომზადებული სინიდისიერი საზოგადო მოღვაწენი; რანაირად შეიძლება ამ სიტყვებში „იგულისხმოს“ კაცმა ქართველი **ხალხი** ანუ **ქართველები**? ბ. ქუთაისის „ავ. კარგის“ ავტორს რომ ეგულისხმა ამ ჩემს სიტყვებში ქალაქის მესვეურნი ხმოსნები, მაშინ კი არაფერს ვიტყოდი, თუმცა მე ვსთქვი: „სამწუხაროდ ჩვენს **ინტელიგენციაში ცოტანი** მოიპოვებიან ისეთი კეთილსინდისიერი და პატიოსანი პირნი, რომელნიც ქალაქის ინტერესებს ისე უყურებდნენ, როგორც თავიანთ პირად ინტერესებს; მაგრამ როდესაც ქუთაისის „ავ. კარგის“ ავტორი ვერ არჩევს ხალხს და ყველა ქართველებს ქალაქის **მმართველობიდან**, ხმოსნებიდან ან ერთი მუჭა ინტელლიგენციიდგან, მაშინ ძალაუნებურად ვკითხულობ: რა წადილმა აამოძრავა ქუთაისის „ავ კარგის“ ავტორის კალამი გამოიყვანა ესეთი უცნაური დასკვნა ჩემი სიტყვებიდან? არ მესმის ისიც, თუ რატომ დაჰფარა უცნობმა ავტორმა ის აშკარა ფაქტი, რომ, თუ ჩემმა სიტყვებმა გამოიწვია პროტესტი ბ.ბ. ქორქაშვილისა და ნაზაროვისა, ამ უკანასკნელ პროტესტმაც ჩემი სიტყვების წინააღმდეგ გამოიწვია პროტესტი ბ. ბ. ექიმი ნასარიძისა, გველესიანისა და სხვ.

დასასრულ ვერ მიმხვდარვარ, რამოსაზრებით მიუკერებია ბ. „ავ-კარგის“ ავტორს ზემო მოხსენებულ ცილის წამებაზედ გუნცაძის და სხვების პროცესი? ნუთუ ის მაინც ვერ მოისაზრა, რომ ზრდილობა და პატიოსნება არ მაძლევს უფლებას შევეხო აქ მესამე პირის მოღვაწეობას და განვიხილო ის კითხვა, თუ რადენად აღასრულა მან იმედი საზოგადოებას?*) **მოსე ქიქოძე.**

ბატონო რედაქტორო!

ნება მიბოძეთ თქვენი გაზეთის საშუალებით გულწრფელი მადლობა ვუძღვნა საყმაწვილო ჟურნალების „ნაკადულის“ და „ჯეჯილის“ რედაქტორებს: ქ-ნ ნ. ნაკაშიძეს და ქ-ნ ან. წერეთლისას, რომელთაც კეთილ ინებეს და შემოსწირეს ჩემდამი რწმუნებულ სკოლის ბიბლიოთეკას ძველი ჟურნალების ნომრები, ჰირველმა 46 წ. და მეორემ 30.

ს. გლდნის სამინისტრო სკოლის გამგე **მარიამ ტაბლიაშვილი.**

*) ვბეჭდავთ ამ წერილს, მაგრამ საჭიროდ მიგვაჩნია აქვე განვმარტოთ, თუმცა, რომ მართლაც, ბ-ნი ქიქოძე ქალაქის თვით-მმართველობაზე ლაპარაკობს, როგორც ეს რედაქციაში წარმოდგენილ საბუთიდანაც სჩანს, მაგრამ მაინც უსიამოვნო შთაბეჭდილებას სტოვებს ბ. ქიქოძის სიტყვები. ფულის უქონლობა, გამოცდილ ხალხის არ ყოლა კიდევ შეიძლება საბუთად გამოდგეს, მაგრამ როდესაც ქალაქის თვითმმართველობაში საჯაროდ აცხადებენ—თქვენ ოჯახური წესით ვერაფერს გააკეთებთო, იმიტომ რომ უპატიოსნონი, პირადი ინტერესებითა ხართ გაჟღენთილნი,—ამისთანა სიტყვებზე არ შეიძლო უკმაყოფილება არ გაჩენებინა იმას, ვისაც არა ჰსურს თავის ზნეობრივ სიკოტრეს ხელი მოაწეროს. იმ ამონაწერიდან, რომელიც ბ-ნმა ქიქოძემ წარმოადგინა, სჩანს, რომ ბ-ნ ქორქაშვილის პროტესტის შემდეგ, ბ-ნმა ქიქოძემ ქალაქის თვით-მართველობის შესახებ ნათქვამი სიტყვები გადაიტანა ინტელიგენციაზე. „ჩვენს წრეში, ინტელიგენციაში,—ამბობს ბ-ნი ქიქოძე, **ცოტაა** კეთილ სინდისიერი, პატიოსანი მუშაკნი“. ვფიქრობთ, ასეთი განმარტება დასკვოყოფილებლად ვერ, შეიძლება ჩაითვალოს. **რედაქ.**

რედაქტორ-გამომცემელი
ნ. კურდღელაშვილი.

გამოსაძები ცნობა

მატარებელთა მიმოსვლა

(საზაფხულო).

(დრო აღნიშნულია ტფილისის საათით).

ტფილისიდან გადის.

ბაქოსაკენ: ჩქარი მატარ. № 2, პლაცკარტით დილის 10 ს. 8 წ. **საფოსტო** № 4, დღის 12 ს. 10 წ. **სახალხო** № 6, ნაშუადღ. 2 ს. 44 წ. **ნარევი** მე-IV კლ. ვაგ. ან მე-III, დილის 4 ს. 37 წ.

ბათუმისაკენ: ჩქარ. მატ. № 11, პლაცკარტით დღის 10 ს. 44 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. 41 წ. **სახ.** № 5, საღ. 6 ს. 36 წ. **ნარევ.** მე-IV ან მე-III კლ. ვაგ. დილ. 6 ს. 18 წ.

ბორჯომისაკენ: სახ. № 7/8 დილ. 7 ს. 58 წ. **სახ.** № 9/10 ნაშუადღ. 3 ს. 5 წ.

მცხეთაში: საავარაკო მ ა ტ. № 77 a **, ნაშუადღ. 3 ს. 55 წ. **საავარ მატ.** № 77 **, დილ. 8 ს. 45 წ.

ჯულუფისკენ: საფოსტო № 74/75 დღის 2 ს. 40 წ.

ერევნისაკენ: სამგზ. და **საბარგო მატ.** № 78/79, მე-IV და მე-III კლ. ვაგონ., საღ. 7 8 წ. **სახ.** და **საბარგ. მატ.** № 109|104 —III კლ. ვაგ. დილ. 11 ს. 28 წ.

ტფილისში მოდის.

ბაქოდან: ჩქარ. მატ. პლაცკარტ. № 1, საღ. 9 ს. 56 წ. **საფ.** № 3, დილ. 8 ს. 41 წ. **სახ.** № 5, ნაშუადღ. 5 ს. 51 წ. **ნარ.** მე-V ან მე-IV კლ. ვაგ. № 07, დილ. 4 ს. 56 წ.

ბათომიდან: ჩქარ. მატ. პლაცკ. № 2, დილ. 9 ს. 18 წ. **საფ.** № 4, საღ. 11 ს. 15 წ. **სახ.** № 6, ნაშუადღ. 1 ს. 59 წ. **ნარ.** მე-IV ან მე-III კლ. ვაგ. № 06, დღმ. 3 ს. 40 წ.

მცხეთიდან: საავარაკ. № 76 a*, საღ. 8 ს. 28 წ. **საავ.** № 76 **, ნაშუადღ. 1 ს. 28 წ.

ბორჯომიდან: სახ. № 9|10 საღ. 9 ს. 8 წ. **სახ.** № 7|8, დილ. 7 ს. 8 წ.

ჯულფიდან: საფ. № 72|73, დილის 7 ს. 26 წ.

ერევნიდან საქონ. და **სახ.** № 80|81, შუადღის 12 ს. 18 წ. **საქონ.** და **სახ.** № 110|11, ღამ. 8 ს. 33 წ.

ქალაქის საავადმყოფოები

მთავარი—მუხრანის ქუჩა, 9.
ავლაბრისა—კახეთის ქ. № 15.
სარფუხისა—ვორონცოვის ქ. 56.
კუკიისა—ჩერქეზიშვილის, 1—18.
დიდუბისა—საგურამოს ქ. 5.

ქალაქის საბჭოს ექიმები მოვალენი არიან ღარიბ მცხოვრებთ უფასო საექიმო დახმარება აღმოუჩინონ ქალაქის საავადმყოფოებში და თვითონ. ავადმყოფის ბინაზედაც (ყოველმა თავ-თავის უბანში), თუ უბრალო ექიმი დილის 11 საათამდე მოიწვიეს, ვალდებულია იმ დღესვე ინახულოს ავადმყოფი, გარდა საჭიროა შემთხვევებისა, როცა დახმარება დაუყოვნებლივ უნდა მისცეს.

სასანიტარო ექიმები

უბნები: 1, 2—9 **ვ. ფომინა-ოსიპოვისა** (ვაკეში, საკუთარი სახლი, ტელეფ. 461).

მე-4 და რუსის ბაზარში **ქრ. ლ. ქალანთაროვი** (სოლოლაკი, ამაღლების ქ. 8, 517).

5—6 **ი. მ. ზაბლუდოვსკი** (გრიბოედოვსკი, 10. ტელ. 645).

10, 11—12 **ვ. ა. მირაქოვი** (მიხეილის ქ., 174 ტელ. 327).

7—8 **გ. თ. ნათიშვილი** (ვორონცოვის ძეგლთან, მოსუმენტანი შესახვ. 5. ტელ. 487).

სასურველია, თვითონ მცხოვრებლები დაგვეხმარებოდნენ სასანიტარო წესიერების შემოღებაში და სადაც-კი ამ მხრივ უწესობას შეჰნიშნავენ—სახლებში თუ სხვა ადგილებში სასანიტარო მოთხოვნილებათ არღვევენ, ცუდს საჭმელ-სასმელს აკეთებენ და ჰყიდიან და სხ.—დაუყონებლივ ზემოდ დასახელებულ ექიმებს აცნობონ, წერილობითი განცხადებები ყველას შეუძლიან გარდასცეს ქალაქის სავაჭრო პოლიციის კანტორებში: ვერის მოედანზე. რუსის ბაზარში, თათრის მოედანზე, კახეთის მოედანზე, ავლაბარში რიყის ქუჩაზე, 54, ელისაბედის ქუჩა 56 და მალაქნის მოედანზე.

უფასო საექიმო დახმარება
ქალაქის საბჭოს ექიმები.

უბნები
1—2 **გ. ა. გედანლი** (სდგას ვერაზე, ოლგის ქუჩა, 22. ტელეფ. 592).
3—4 **მ. ი. შავერდოვი** (ფეთხაინის აღმართზე, 1, ტელ. 619).
5—6 **ტ. მ. თათიოსიანი** (ველიამინოვის, 4, ტელეფ. 680).
6—7 **შ. ა. მიქელაძე** (ავლაბარში, კახეთის ქ., 1, ტელ. 816).
8—9 **ნ. დ. ხატისოვი** (კუკიაში, ნიკოლოზოვის ქ. 7. ტელ. 715).
10, 11—12 **ა. ი. შჩერბინინისა** (დიდუბეში, სიღნაღის ქ. ტელეფ. 71

გემების მიმოსვლა

საზაფხულო შავზღვასა და კასპიის ზღვაზე

რუსეთის სავაჭრო-სანაოსნო ამხანაგობისა

ბათომიდან გადის:

საფოსტო № 2. რომელიც ყველა ნავთსადგურებში შეივლის, 26 აპრილს, ხუთშაბათს ღამე 2 ს. გემი ვ. კ. „კასენია“.

1 **ირგვლივ მოსიარულე**, სამშაბათ ღამე 12 ს. 30 წ. ყველა ნავთსადგურებში შეივლის, 2 **ირგვლივ მოსიარულე** ხუთშაბათს ღამის 12½ ს. პირდაპირი ბათომ-ყირმისა, შაბათ დამ 12½ საათზე გაუვლის სოხუმს, გაგრას, სოჩას, ტუაფსეს, ნოვოროსიისკს, ფეოდოსიას, იალტას, სევასტოპოლსა და ევპატორიას.

სამგზავრ. გემები ყველა ნავთსადგურში შემვლელი ორშაბათობით 12 ს. დღისით და შაბათობით დღის 12 საათზე. დაწვრილებითი ცნობები შეიძლება მიიღოთ ტფილისში ვლადიმიროვის ჩუქაზე № 18. ტელეფონი № 11. იქვე იყიდება სამგზავრო ბილეთები და საჭონელი, ბარგის ჩაბარება და დაზღვევა იქ შეიძლება.

სანავსნო ამხანაგობა
კავკაზი და „მერკური“
ბაქოდან გადის:

ასტრახანისკენ კვირაობით, ორშაბათობით, სამშაბათობით, ხუთშაბათობით, პარასკევობით და შაბათობით შუადღის 12½ ს.

კრასნოვოდსკში ყოველდღე საღ. 8 საათ.

ასტრაში ხუთშაბათობით საღამოს 6 საათ.

ლენქორანში ორშაბათობით საღ. 6 საათ.

ენზელში (პირდაპირი ჩქარი) სამშაბათობითა და პარასკევობით საღამოს 6 საათზე.

კრასნოვოდსკსა, ჩიკიშლიარსა, ასტრაბადსა, მეშედესერეს ხუთშაბათობით საღამოს 8 საათზე.

მტკვრისაკენ კვირაობით, სამშაბათობით ხუთშაბათობით და პარასკევობით საღამოს 6 საათზე.

ბაქოში მოდის:

ასტრახანიდან ყოველდღე საღ. 8 საათზე.
კრასნოვოდსკიდან ყოველდღე დილის 8. 45 წ.
ასტარიდან ხუთშაბათობით საღ. 6 საათ.
ლენქორანიდან ხუთშაბ. დილის 8 საათ.
ენზელიდან (პირდაპირი და ჩქარი) პარასკევობითა და ორშაბათობით დილ. 11 ს.
მეშედერესიდან, ასტრაბადიდან, ჩიკიშლიარიდან და **კრასნოვოდსკიდან** სამშაბათობით დილის 6 ს. 45 წ.

ყოველგვარი ცნობანი, რკინის გზის ბილეთი და პლაკატები საქონლის გაგზავნისა თუ დაზღვევის საქმე იკითხეთ **ტფილისში** ერევნის მოედანზე № 3. „კავკაზ ი მერკური“ ტელ. 682.

განცხადებანი

გ ა მ გ ე ო გ ა

სავაჭრო-სამრეწველო ამხანაგობა „იდეალ“-ს სთხოვს ბ.ბ. მეპაიეთა და ამხანაგობაში მონაწილეობის მიღების სურველთ, მობრძანდნენ კანტორაში ოთხშაბათს, **16 მაისს**, საღამოს 7 საათზე, იმის გადასაწყვეტად, რომ დაუყოვნებლივ გაიხსნას ღვინისა, სპირტისა და სხვა ბითუმად მოვაჭრე საწყობი.

მუხაბაზარი, ბირჟის პირდაპირ, შუახაზის შუკა, სახლი № 4. პაის შეძენა კიდევ შეიძლება. (3.440.)

ქალაქის სააუქციონო ზალა. (ველიამინოვის ქ.) მოძრავ ქონებას მიიღებს **გასასყიდად** და აგრედვე **შესანახად.** მიღებულ ნივთებში იძლევა ხელის მოსაცვლელად 20% ი, ხოლო შენახვის ფასად აიღებს 2%-სა. დღისით 9—3 საათამდის. (25.421.1)

თ ე ი მ ნ ა ვ ა ს ა რ დ ი ა ნ ი ს პირველი ვერძის სამჯურნალო

დაარსებულია 1880 წელს.
(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე გარდა კვირისა.

დ ი ლ ი თ:

„606“—11—12 ს. შეშხაპუნება კონსულტაციურად.

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ბ. გ. ავასაროვი: 1—2½ ს. შინაგანი ბავშვთა ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა,

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტისიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., სამ. და ქირურგ.

გ. ი. გურგენოვი: 12—1 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 12—1 ს. შინაგანი სახბავშვო და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელიქიანი** —2 ს. საბებიო და ქალების ავადმ.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

მ. გ. ავეტისიანცი: 6—7 საათ.

რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთათვის უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები მორიგებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი **ბ. ა. ნავასარდიანი.**
(წ. 1074.46)

ამა წლის **5 მაისიდან**, კაპიტალურად შეკეთების შემდეგ, ხელახლა **გავხსენი მშვენიერი ბაღი** და **რესტორანი**, ვერაზე, საბურთალოზე, სახელად

რ ა ჯ ა ს ვ ე ტ

რესტორანში არის ყოველ-გვარი ევროპიული და აზიური საუზმე, აგრედვე საუცხოო კაბინეთები, სადილ-ვახშმებს ხელმისაწვდენ ფასებში ვაძლევთ, რასაც ვაუწყებ პატივცემულ საზოგადოებას.

პატივისცემით **ლ. ბარკალაია.**

ყოველ-დღე მოგვდის:

ახალ-ახალი ხიზილალა (ქილკა) 2 მ. 40 კ. გირ. ბოჩკის ხიზილა, ა 1 მ. 20 კ. გირ. წითელი ხიზილალა, ზუთხი, თართი, ლოქო, ფარგა, კობრი, სალიანის თევზეულობა, და ყოველგვარი გამოსუსლი თევზი

თევზის მრეწველი მ მ. ძ ე გ ვ ე ლ ო ვ ე ბ ი.

პუშკინის ქ., საკუთარი ს. № 9.
ტ ე ლ ე ფ ო ნ ი № 712.
(წ.—1131—57)

გამოვიდა და იყიდება

თ. მთავრიშვილისა და ამხ. წიგნის მაღაზიაში
(ქ უ თ ა ი ს ი ში)

შექსპირის შემდეგი წიგნები: **„ოტელო“, „ჰამლეტი“** და **„მეფე ლირი“**, ნაამბობი ყრმათათვის, სამსონ ყიფიანის მიერ.

ფასი ერთი აბაზი. (5.1256.1)

გამოვიდა და იყიდება

ყველა წიგნის მაღაზიაში ქუთ. ქართ. გიმნ. მოწ. გამოცემები:

1	მოთხრობათა კრებული ივ. ყ—ნისა	— — — —	2 კაპ.
2	„მირიელ ეპისკოპოზი“ დ. ბ—შვილისა	— — — —	2 „
3	„სინდისის ხმა“ ვ. ნ—ძისა	— — — —	2 „
4	„მოგზაური“ ნ. ე—შვილისა	— — — —	2 „
5	„ოქროს ფული“ ლ. ფ—ვასი	— — — —	2 „
6	„ცხოვრების გზა“ ა. პ—ძისა	— — — —	2 „
7	„სოფელი კურთხეულა“ ა. დ—ნისა	— — — —	3 „
8	„ივანე სარდალი“ ი. ყ—ნისა	— — — —	3 „
9	„პატარა ქალის გმირობა“ დ. ბ—შვილისა	— — — —	3 „
10	„წელო და პატრაში“ შ. თ—შვილისა	— — — —	4 „
11	„სამი მოთხრობა“ დ. ნ—ვისა	— — — —	3 „
12	„ძუნწი“ გ. ერისთავისა	— — — —	5 „

უმთავრესი საწყობი ქუთაისში მთავრიშვილის წიგნის მაღაზიაში.
(5—1257—1)

ქ. შ. წერა-კითხ. გამ. საზოგ. წიგნის მაღაზიაში

ისყიდება უცხო ენიდან ნათარგმნი წიგნები:

აივენგო. ვოლტერ სკოტი. ფ.	—1 მ. კ.	კაიაფის ვაჟიშვილი. ნათ. ყუბ.	50 „
ათი მოთხრობა.	20 „	ლედი ჯენ. ჯემისონისა.	35 „
ამბავი და მოთხრობანი. ნათ.		მიჯაჭვული პრომეთე, ედიპე-მეფე, მედია.	50 „
გ. ყიფშიძისა	15 „	მარსელიელნი. ნათ. ელ. ანტ.	25 „
ჯიის მნათობი. ინდ. თქმულება.	10 „	მაკბეტი. ივ. მაჩაბლ. ნათ.	40 „
ადამიანის ცხოვრება.	50 „	მეუფება წუდიადისა ლ. ტოლს.	40 „
აღდგომა. ტოლსტ.	1—	მაზეპა.	20 „
ასის წლის შემდეგ.	1—	მოლიერი.	50 „
ბავშვის მოვლა. ნათ. ვას. მაჩ.	40 „	ნაძირალნი, გორკ.	25 „
ბარტექ ძლევა მოსილი. სენკ.	20 „	ნარკვევი ინგლისის ისტორიიდან	25 „
გლეხი კაცის ისტორია.	2—50 „	ორი ეტიუდი. რუბაკინი.	20 „
გლეხი კაცი. პოლენცკისი.	1—	ოქროს მოყვარულნი.	15 „
დონ-კიხოტი. ნათ. ნ. ავალ.	2—	რამას განდევნა. ნათ. ალ. სარაჯ.	40 „
დონ-კიხოტი. შემ. ნათ. დ. ყიფ.	25 „	რომანიდან „93 წელი“, ჰიუგოსი	20 „
დაკარგული სამოთხე.	40 „	სპარტაკი.	60 „
დემონი. გურიელის ნათ.	10 „	შავი სპარტაკი.	40 „
ვაი ჰკუისაგან. ნათ. განდ.	35 „	ცეცხლითა და მახვილითა. ნათ. გ. ყიფშ.	1—60 „
ზვიად. ქინაქინის ამბავი	10 „		
თხუზულებანი პუშკინისა.	50 „		
იულა. ლექსი ნადსონისა. ნათ. ი. ფერ.	5 „		
ისტორია ბავშვის სულის მდგომარეობისა.	50 „		

ადრესი: Гифл. О-во распр. грамотн. сред. груз. насел. (წ. 1141.41)

ჯ ურ ჯ ლ ე უ ლ ი ს ა და ა ვ ე ჯ ე უ ლ ო გ ი ს მაღაზია ფ. ს. ფ ი ლ ი პ ო ვ ი ს ა,

ყოველთვისა გვაქვს დიდ-ძალი რჩეული: ფაიფურისა და ჭიშნურის ჯურჯელი, ბრინჯისა და მინის საჭონელი; ვარშავისა და სარტყელი ზღვარ-გარეთის ლამფები, ხაზღვარ-გარეთული ემალიანი თეთრი კალპაკები და სპილენძის ჯურჯელტაბე. სამოვრები, კეროსინის კალები და ყოველგვარი საოჯახო მოწყობილობა ახალი ვერცხლისა (მელხიორის) და ბრინჯაოსი. ვენური, მოხრილი ინდოეთის ლეწვის (ბამბუკის) რბილი ავეჯეულობა. იხვლისისა და ვარშავის კრომტები, დოშაკები, კედლისა და საპირფარეშო სარკეები. კლიონკა და იატაკზე საფენები. ხაზღვარ-გარეთისა და რუსეთის გიტარები, ფორტეპიანები და ყოველნაირი და ყოველ-ხარისხის სიმები, პინანო სხვა და სხვა ჭარხნისა. ელექტრონული ლამფები, არმატურები და მოწყობილობანი, ორთქლით-მრეცხავები (პაროშკები) ახალის სისტემისა და საელექტრიო ნივთეულობა. დიდ-ძალი რჩეული **შპალიერი** თოფი 8 კ.-დან 1 მ. 50 კ.-დე. ქუთ. ჯუბ. და ბათომის ოლქის წარმომადგენლობა: გვაქვს **საწერი მანქანა „ტორპედოსი“**. ფასები მეტის-მეტად დაკლებულია. (წ. 1236.7)